

Algemene Beschouwingen / Perspectiefnota 2016-2019

Raadsbehandeling op maandag 8 juni 2015

Uitgesproken door Judith Compagner, fractievoorzitter CDA Zwolle

De kracht van 'gewoon DOEN'

Voorzitter,

Bij het debat op 2 maart over de Veranderbrief, sprak het CDA de verwachting uit voor een heldere 'kapstok' bij de Perspectiefnota. Daaraan zouden we de bezuinigingen op kunnen hangen.

Helaas. We weten ook **nu** niet, waarom het college de keuzes voor de bezuinigingen heeft gemaakt zoals ze zijn gemaakt.

Positief is dat het college gehoor heeft gegeven aan de oproep van onder meer het CDA, om bovenop de rijksbezuinigingen niet nog eens **extra** te bezuinigen in het sociaal domein per 2016. Daarvoor wordt nu een deel van de buffer ingezet, die het vorige college heeft opgebouwd.

Ook de bezuinigingen op de wijkclubs zijn tot onze tevredenheid van de baan.

Het CDA kan zich op **hoofdpijnen** vinden in de voorgestelde bezuinigingsrichtingen. Die raken met name de domeinen sociaal, sport, cultuur, en beheer openbare ruimte. We hebben echter wel wat kritische op- en aanmerkingen, en vragen aan het college. De reactie van het college is uiteindelijk doorslaggevend voor ons stemgedrag volgende week.

1. Transformatie sociaal domein

De komende jaren moeten in alle gemeentes zorg en welzijn **anders** worden georganiseerd, met **minder** geld. Het CDA ziet mogelijkheden voor de transformatie van het sociale domein. Maar mist in de **Perspectiefnota** het perspectief van het college, op de vraag **hoe** de gemeente dit de komende jaren voor elkaar denkt te gaan boksen.

De transformatie, en daarmee ook een groot deel van de nodige besparingen, lijkt bij het lezen van de PPN vooral te moeten worden ingevuld, door andere vormen van sturing en financiering. Zeker belangrijk. Maar wat gaat het college doen aan **preventie**, en hoe **investeert** het college hierin? Want hier geldt volgens ons dat de kost voor de baat uit gaat.

Wat het CDA betreft is het de rol van de gemeente, om te **investeren** in het signaleren van gezondheidsproblemen en vereenzaming. Nog voordat ze aan de orde zijn. Dit betaalt zich later terug is onze verwachting. Denk aan het **investeren** in voorzieningen in de stad, waar je zonder verwijsbriefje binnen kan lopen. Zoals het buurthuis, kerken, sportverenigingen...

Op welke signalen van zijn pupillen moet de voetbaljeugdtrainer bijvoorbeeld alert zijn? Hoe kan hij helpen, of naar welke instanties kan hij doorverwijzen als jongeren problemen hebben? Professionals uit de zorg kunnen hem daarvoor handvatten geven. En dat vraagt eerst een investering.

Het CDA kijkt daarnaast ook naar wat mensen **zelf**, of met **elkaar** doen, om onnodige (en vaak te dure) zorg en ondersteuning te voorkomen. **Samen** verantwoord omgaan met gemeenschapsgeld.

Veel professionals, inwoners, vrijwilligers enz. nemen die verantwoordelijkheid voor de Zwolse samenleving gelukkig dagelijks op zich. Het CDA ziet graag dat de gemeente deze initiatieven ondersteunt, in plaats van **zelf** alle ondersteuning te organiseren, via de wijkteams. Er zijn genoeg mooie voorbeelden van initiatieven 'van onderop' in Zwolle. Ik noem de *Community Niemand krijgt de schuld*, waar op een vernieuwende netwerkmanier wordt gewerkt aan het oplossen van schulden.

Vanuit dit soort initiatieven wordt niet alleen gedacht, maar vooral **gedaan**. Wij geloven in die kracht van '**gewoon DOEN**'. Beleid wordt tegenwoordig immers in de uitvoering gemaakt. De gemeente kan daaraan een voorbeeld nemen.

Een prachtig voorbeeld is ook het project van een grote supermarkt in Zwolle-Zuid rond dementie. Daar wordt het personeel geïnstrueerd, **hoe** om te gaan met klanten met dementie. Met de toenemende vergrijzing een heel actueel thema.

Zeker als we bedenken, dat de overheid wil dat mensen zo lang mogelijk thuis blijven wonen, om zorg en welzijn betaalbaar te houden. Volgens Alzheimer Nederland is dat ook de grootste **wens** van mensen met dementie **en** hun mantelzorgers.

Het CDA vindt dat, in navolging van het initiatief van de supermarkt, de gemeente ook haar rol moet pakken. Zij heeft immers de taak om deelname van mensen met een beperking in de samenleving te **bevorderen**. Iedereen doet mee.

We zullen in een motie het college vragen, om van Zwolle een '**dementievriendelijke gemeente**' te maken. In zo'n gemeenschap draait het om het gemakkelijker maken van het **gewone** dagelijkse leven, van mensen met dementie en hun mantelzorgers. Iedereen zet zich daar voor in: van bakker en buurman, tot sportclub en wijkagent.

Overigens, voorzitter, is het CDA benieuwd naar de antwoorden van het college op onze schriftelijke vragen over de **blijverslening**. Met zo'n lening kunnen ouderen hun huis levensloopbestendig maken. De gemeente kan hierbij een stimulerende rol spelen, vergelijkbaar met de starterslening.

Als het college nu alvast een tipje van de sluier oplicht (de antwoorden zijn aangekondigd voor morgen), dient het CDA bij een positief antwoord hierover geen motie in. En anders overwegen we dat wel te doen zoals u begrijpt.

Voorzitter, om nog even door te gaan op ideeën en initiatieven 'van onderop' het volgende. Namelijk het **basisinkomen**. Volgens het CDA Zwolle kan dit een belangrijke bouwsteen zijn, van een toekomstbestendig sociaal en fiscaal stelsel. Een stelsel met een focus op **werk** (betaald en onbetaald), in plaats van banen.

Het is echter een idee dat ver af staat van de status quo. En om te zorgen dat er niet alleen maar **gepraat** wordt over de nodige veranderingen, maar er ook echt wat **gedaan** wordt, dient het CDA een motie in, om in Kantelstad Zwolle te komen, tot een experiment rond het basisinkomen. En organiseren we samen met de PvdA en D66, een discussieavond in september.

2. Fysieke Leefomgeving

Voorzitter, meedoen aan de maatschappij geldt **ook** voor de **fysieke** leefomgeving van de Zwollenaren. Daar wordt **eveneens** meer inzet van hen verwacht. Twee opmerkingen daarover.

Het college heeft in de PPN een structurele bezuinigingsopgave van maar liefst **1 miljoen** euro opgenomen, voor het beheer van de openbare ruimte. Het CDA is benieuwd waar deze bezuiniging uit bestaat. **Wat** moeten inwoners van de stad zelf gaan doen? En **hoe** zorgt de gemeente dat ze daartoe bereid zijn? Zwollenaren willen best het plantsoen onderhouden met de burens. En vuilnisbakken legen (zie artikel Stentor afgelopen week. Lof voor deze Zwollenaren!). Maar wat verwacht het college dat er allemaal gebeuren voordat de besparing van een miljoen is gerealiseerd?

En dan even van het praktische, naar het strategische niveau. We doen een appèl op het college om de benodigde transformatie van het ruimtelijk-fysieke domein tijdig te starten. In het land gaan al geluiden rond, dat het de invoeringstraject van de nieuwe Omgevingswet, een **nóg** zwaardere klus wordt dan de invoering van de 3 decentralisaties.

En net als bij het sociaal domein, wordt er veel van inwoners en ondernemers van de stad gevraagd. Meer vraaggestuurd, minder aanbod gericht. Prima insteek wat het CDA betreft, maar hoe wil het college de verandering vorm gaan geven?

3. Binnenstad

Voorzitter, dan over de binnenstad.

Bij het debat over het Broerenkwartier en de binnenstad, riep het CDA het college op, om een voorbeeld te nemen aan het **commitment** van het Haagse gemeentebestuur, dat flink investeert in hun binnenstad. We zijn dan ook blij te zien dat het college hiervoor 7 ton uit het stadsontwikkelfonds beschikbaar stelt. Maar wat gaat het college **doen** met dat geld? We horen het graag.

Want helemaal **gerust** zijn we er nog niet op. We zijn bang dat het geld weer wordt uitgegeven aan onderzoeken, in plaats van aan daadwerkelijke investeringen. We vinden het bijvoorbeeld opmerkelijk, dat er geld wordt vrijgemaakt om een Amsterdams bureau **onderzoek** te laten doen naar de cultuurhistorie in Zwolle.

En hoe zit het eigenlijk met het ineenschuiven van het Historisch Centrum Overijssel en het Stedelijk Museum, zoals bij het debat de Veranderbrief aan de orde kwam? Wij hebben toen gepleit voor een Hanzecentrum voor de regio in onze binnenstad. Zijn er al vorderingen gemaakt?

4. Buitengebied

Als vierde punt het buitengebied. Een mooie stad als Zwolle kan niet zonder een mooi buitengebied. En vice versa. Zwollenaren genieten van de natuur in het buitengebied, maar kan dat in de toekomst ook nog?

Want, voorzitter, eind 2015 stopt de subsidie voor het Nationaal Landschap IJsseldelta. Miljoenen zijn geïnvesteerd in fietspaden, zichtstallen, behoud van cultuurhistorisch erfgoed, enz. Vanaf 2016 moet het Nationaal Landschap zelf de broek ophouden. Het wordt nog een hele opgave voor de bewoners om tot een verdienmodel te komen, om het Landschap in de huidige staat te behouden. Het CDA hoort graag van het college welke mogelijkheden het ziet, om er voor te zorgen dat die vele miljoenen niet voor niets zijn geweest?

Ten slotte

Voorzitter, ten slotte nog 1 laatste punt. Vandaag staan er financiële stukken op de agenda waaraan hard is gewerkt. Echter, de cijfers die er aan ten grondslag liggen, zijn al opgeteld tot totaalbedragen en nader geduid door het college. Echte **open 'DOE'-data** volgens landelijke standaarden zijn amper beschikbaar. Het zou mooi zijn als deze open data voor de Zwollenaren beschikbaar komen, zodat zij kunnen vergelijken met andere gemeenten, en mee denken over alternatieve kostenbesparingen. Met open data worden de geldstromen een stuk transparanter. Het CDA komt met een motie.